

عنوان مقاله:

بررسی و نقد شیوه نگارش و محتوای اخلاقی تاریخ جهانگشای جوینی

محل انتشار:

پژوهشنامه ی متون ادبی دوره ی عراقی، دوره 4، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

رضا رفایی قدیمی مشهد - دانش‌آموخته دکتری زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

سعید بزرگ بیگدلی - دانشیار زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

تاریخ جهانگشای جوینی، علاوه بر اینکه یکی از مهم‌ترین آثار تاریخی دوره مغول به شمار می‌آید، از جنبه ادبی نیز یکی از شاهکارهای ادبیات پارسی است. در این پژوهش، جلوه‌ها و جنبه‌های گوناگونی اخلاقی کتاب تاریخ جهانگشا تحلیل و بررسی شده است. مدعای اصلی پژوهش حاضر این است که تاریخ جهانگشا علاوه بر ارزش‌های تاریخی، از جهت اشاعه مسائل اخلاقی و تعلیمی نیز یک اثر برجسته در عصر مغول، دوره‌ای دشوار برای فرهنگ ایرانی، به شمار می‌آید. به منظور بررسی این مدعا، مسائل اخلاقی تاریخ جهانگشا در دو نوع ایجابی و سلبی دسته‌بندی و در ادامه، انواع شیوه‌های بیان عظامک جوینی در مسائل اخلاقی واکاوی شده است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که جوینی در مقام یک منتقد اخلاقی و مروج اخلاق در عصر مغول، با شیوه‌ای خلاقانه بیشتر متمایل به ترغیب افراد به امور نیک اخلاقی و اجتماعی بوده و به دلایلی همچون تلاش برای حفظ فرهنگ ایرانی، بیم از گزند مغولان در صورت نفی اعمال ایشان و ایدئولوژی ویژه او در باب اهمیت خوش بینی و امید، نهی از امور منفی، جایگاهی پایین‌تر در اندیشه او داشته است. همچنین به نظر می‌رسد تعدد روش‌های نویسنده در بیان مسائل اخلاقی حاکی از اهمیت تعلیم و اخلاق در نظام اندیشگانی او باشد.

کلمات کلیدی:

ادبیات تعلیمی، نثر تعلیمی، محتوای اخلاقی، عظامک جوینی، تاریخ جهانگشا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1774650>

